

Odbor lidských práv a ochrany menšin

Čj.: 10654-2026-UVCR

Zápis ze zasedání Pracovní skupiny pro bezpečnost Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Dne 11. února 2026 od 10:00 hod. do 13:30 hod.

Zasedání proběhlo hybridní formou v budově Úřadu vlády ČR (nábř. E. Beneše 128/4, Praha 1).

Přítomné členky a členové:

Členky a členové za občanský sektor:

Adam Milan (předseda), Kandrác Dušan, Lupták L'ubomír, Stojka Josef

Zástupkyně a zástupci státní správy a ostatních institucí:

Dvořák Vladimír (MV ČR), Dužda Jan (krajský koordinátor pro romské záležitosti), Gába Karel (krajský koordinátor pro romské záležitosti), Horský Dalibor (PČR), Koky Cyril (místopředseda, krajský koordinátor pro romské záležitosti), Kožnárek Tomáš (kancelář VOP), Šarman Dominik (Ministerstvo spravedlnosti ČR)

Hostky a hosté:

Ondrejka Tomáš (Český telekomunikační úřad), Szinai Kristian (Romea, o.p.s.)

Ostatní přítomní:

Crha Miroslav (vedoucí Oddělení lidských práv a rovného zacházení ÚV ČR), Seidlová Martina (tajemnice, ÚV ČR), Zimová Ajten (ÚV ČR)

a) Přivítání členů jednání a administrativa skupiny

P. Adam (předseda): Přivítání a informace, že řada členů je neaktivních a nefunguje původní idea, že na pracovní skupinu (dále jen „PS“) budou přinášet informace zástupci z jednotlivých krajů. Neaktivita způsobuje např. problémy při hlasování – do příštího zasedání, kdo neprojeví zájem o účast dle pokynů v e-mailu, bude se na příštím zasedání řešit, zda by se nemělo uvažovat o jeho odvolání.

P. Stojka: Navrhuje vytvořit PS Olašských Romů, žádá dát do zápisu a zvážit.

P. Kandrác a p. Stojka: Pro boj s nenávistí a pro větší důvěru ve stát ze strany Romů pomůže zapojení Romů a obsazení pracovních pozic řešících bezpečnost Romy. Mělo by se realizovat pravidelné setkávání na krajích.

P. Adam: Idea spolupráce s krajskými zástupci PS tu právě byla, ale v praxi neprobíhá jejich dostatečné zapojení. P. Seidlová uvedla, že se na rok 2026 plánují ze strany Úřadu vlády ČR (dále jen „ÚV ČR“) akce podporující spolupráci se samosprávami a kolegy na pozicích v terénu.

P. Szinai: Nabízí spolupráci pro Policii České republiky (dále jen „PČR“) při náboru absolventů – stipendistů Romey. Někteří bývalí stipendisté u PČR pracují.

P. Kandráč: Ubývá romských asistentů prevence kriminality.

P. Seidlová uvedla, že Ministerstvo vnitra ČR i na této skupině žádalo o propagaci pozice mezi Romy, hlásí se málo romských zájemců na tuto pozici. Zapojení Romů je považováno na všech úrovních za žádoucí, ale v praxi asi je potřeba větší propagace a podpora motivace a odvahy se zapojovat do veřejných pozic – úkol pro Romy, kteří mohou mít vliv na ostatní (mj. přes Facebook...). Zájem o pozici asistentů prevence kriminality může být ovlivněn i krátkodobým financováním pozice – PS a mj. zmocněnkyně vlády pro lidská práva usilovala o možnost přidělovat obcím dotace, včetně těch pro pozice asistentů prevence kriminality a terénním pracovníkům, na víceleté bázi, ale Ministerstvo financí nesouhlasilo.

Členům PS byla poslána příručka EU: „Jak mohou sankce účinně předcházet diskriminaci a bojovat proti ní? Příručka osvědčených postupů pro sankce za diskriminaci na základě rasy, etnického původu a náboženského vyznání“.

b) Aktuality

Bc. Milan Adam, Mgr. Cyril Koky, MPA, PhDr. Martina Seidlová:

- Podezření na projevy rasismu pedagoga na střední škole v Meziboří vůči romské studentce – podporu rodině poskytl člen Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a pedagog p. Dancso, poslal shrnutí, ze kterého vyplývá, že příslušné instituce záležitost řeší (Česká školní inspekce, Policie ČR, oslovena byla dále Školská rada Střední školy Educhem), zatím není závěr. Studentka je otřesena a přešla na jinou školu. S ohledem na fakt, že škola je soukromá, má např. obec malou možnost nějakého zásahu.
- Požár v obci Boreč ve Středočeském kraji – nepojištěný soukromý dům, desítky lidí bez přístřeší, s ohledem na zaplněnost ubytoven v kraji (zahraniční dělníci, uprchlíci) byla domluvena spolupráce s Libereckým krajem a část osob zatím umístěna tam. Postupuje se podle postupů pro krizové řízení, které mají obce. Nejsou kapacity ubytovávat takto početné rodiny (trvali na tom, že chtějí být pohromadě). Není k dispozici aktuální seznam ubytoven, které jsou brány jako vhodné pro příjemce dávky státní sociální podpory.
- Strategie proti rasismu na období 2026-2030 EU – nový zásadní dokument EU.

c) Aktuality k tématu tzv. hate speech na internetu

P. Stojka: Poděkování za spolupráci s PČR, upozornění na masivní rasismus na internetu, je i ze strany Romů, např. nenávistné projevy i týkající se popálené dívky Natálky – jaké má člověk v obdobné situaci možnosti obrany?

P. Kandráč: Je zkušeností některých Romů, že po oznámení na PČR ani nebyl oznámen výsledek.

P. Horský: Práce i u PČR je o lidech, může docházet k individuálním pochybením, existují opravné instituty, lze dát podnět na odbor vnitřní kontroly / GIBS. PČR neakceptuje žádné projevy rasismu

ve svých řadách. U oznamování není povinnost posílat informaci o výsledku, pokud o to oznamovatel nezažádá, pokud zažádá, do měsíce by měl vyrozumění dostat. Zaevidovaný případ se musí řešit.

Co se týče forem nenávisti, kyberbezpečnost objemově nejvíce PČR vytěžuje. Zástupci PČR i sami aktivně sledují dění v online prostoru, např. zrovna p. Horský zachytil případ prvňáčka, jehož fotografii zveřejněnou jeho matkou lidé v komentářích nenávistně komentovali. P. Horský zkontaktoval paní a zkontaktoval služebnu, ta případ posléze řádně zadokumentovala (napoprvé na služebně paní se snahou podat oznámení neuspěla). Mj. i tím se ukazuje důležitost institutu styčného důstojníka pro menšiny (dále jen „SD“).

Diskuse: Pozice SD je důležitá a užitečná, ale je málo známá, potřebovala by větší propagaci i mezi PČR i mezi občany. SD je potřeba dostat i do terénu, i proto, aby mohli prezentovat svou náplň práce i v proromských NNO. Například 20 let Romové nechodí na fotbal na Baník Ostrava, mají strach, kdyby v terénu byly specializované složky, mohlo by to pomoci.

P. Szinai: Bylo by dobré, aby člověk při podání na PČR dostal informaci, že existuje SD.

P. Horský: Metodický pokyn pro služebny přizvat SD není, ale interně navrhne v rámci PČR vyvinout úsilí více proklamovat informaci o pozici SD, aby SD byl přizván k případům, kde může jít o možnou diskriminaci, nenávistné projevy nebo jiné protiprávní jednání vůči někomu na základě etnické příslušnosti. Na dotaz p. Seidlové, zda Usnesení PS k případu Mongaguá, které obsahovalo i doporučení šíření povědomí o pozici styčných důstojníků pro menšiny, mělo na Policejním prezidiu nějakou odezvu, pan Horský sdělil, že zpětnou vazbu zatím nemá.

Diskuse: Měla by být cílená osvěta i o online nenávisti – i do veřejnosti, aby bylo povědomí, co lze stíhat, jaké je potřeba doložit důkazy. Také o tom, jak probíhá vyšetřování, kam podat oznámení dle místní příslušnosti atd. Je dobré jít na služebnu s doprovodem, nejlépe někým, kdo se více orientuje v tomto postupu.

P. Horský: Záleží i na tom, jak se podání specifikuje, je důležité donést podklady – důkazy, jako je print screen, IP internetové adresy, profil, na které se odkaz nachází apod. (ale PČR případ řeší, i když důkazy nejsou doloženy). Je celkem obtížné prokázat „rasově“/etnicky motivovaný přestupek nebo trestný čin. Zda půjde o přestupek nebo trestný čin kvalifikuje sama PČR (např. dle judikatury). Dohled provádí státní zastupitelství. Informace k případu přestupku zadokumentuje pro správní orgán, aby mohl rozhodnout (obec s rozšířenou působností, obec). Veřejně dostupná statistika přestupků asi neexistuje. PČR nemá nárok na zpětnou vazbu od správního orgánu. Odstrašující efekt má již i fakt, že podezřelý ze spáchání přestupku musí jít podat vysvětlení / na výsledky.

P. Crha: Připomněl opatření ze Strategie romské integrace B.3.8 „Přijmout monitorovací definici předsudečného násilí založenou na indikátorech předsudečnosti, včetně tzv. percepčního testu“ – jde o vytvoření monitorovací definice možného předsudečného společného pro užívání mezi všemi OČTŘ. K tématu bude též březnové jednání (mezinárodní workshop s OBSE, FRA, PČR) pořádané Úřadem vlády ČR. Možná předsudečná pohnutka by se při podání zaznamenávala, vybral by se 1 z indikátorů a použil by se i percepční test.

Bude se též připravovat další Koncepce proti extremismu na období po roce 2026 – tam lze též promítnout téma předsudečného násilí v online prostoru, je zde provázanost i se Strategií romské integrace a opatřeními v ní obsaženými. Je snahou Odboru lidských práv a ochrany menšin posílit participativnost a práva obětí. Souvisí s tím i zjišťování informací při podezření a prokazování protiprávního jednání, např. v Rakousku mají systém nastaven jinak a jde o příklad dobré praxe.

P. Seidlová: Je zde i opatření Strategie romské integrace B.2.2 „Sledovat nenávistné projevy vůči Romům“ (kritéria splnění: a) Existence možnosti financování NNO pro sledování nejen online nenávistných projevů vůči Romům, b) Min. 1/rok setkání zástupců státní správy a NNO k výsledkům a vyhodnocení zpráv občanské společnosti o projevech nenávisti vůči Romům a Zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v rámci působení Pracovní skupiny pro bezpečnost RVZRM, c) Odkazy na zprávy občanské společnosti jsou zveřejňovány ve Zprávě o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR a ve Zprávě o stavu romské menšiny v ČR.).

Internetové platformy se řídí nařízením EU tzv. DSA (Digital Services Act), jehož cílem je, aby to, co je nelegální ve fyzickém světě, bylo nelegální i v online prostředí. Informace o aktuální situaci přiblíží zástupce Českého telekomunikačního úřadu („dále ČTÚ“), p. Ondrejka.

P. Ondrejka: Nařízení DSA platí od února 2024 a je přímo účinné, ale chybí adaptační zákon zakotvující pravomoci ČTÚ, např. nástroje, i k výkonu kontrol a sankcionování. Nyní má ČTÚ jen osvětovou a konzultační roli, vysvětluje souvislosti. Zákon je v poslanecké sněmovně v 1. čtení. Výhrady jsou mj. ke konceptu důvěryhodného oznamovatele (dle DSA konkrétní subjekt by měl obdržet certifikát, že je tímto oznamovatelem, nahlášené případy těmito oznamovateli platformám mají mít při vyřizování stížností přednost).

Platformy dále mají kodexy dle vzoru EU (etický kodex EU, kodex je i ohledně nenávistných projevů a kodex ohledně dezinformací), ale přijetí nějakého kodexu je dobrovolné. Souvisí s tím i téma svobody projevu (nejde o cenzuru, protože pokud příspěvek na sociální síti smaže síť, akci nevykoná stát).

P. Szinai, zástupce Romea, představil 2 projekty (TAAO a RadiRights), které se zabývaly online nenávistí – monitoringem situace, mechanismy a zodpovědností za výskyt nenávistných příspěvků. Většina z validovaných případů, které by měly být řešeny, řešeny nebyly (obsah odstraněn nebyl). Existují také negativní zkušenosti s řešením těchto situací, například případ českého právníka, jenž svůj případ řeší i u Evropského soudu pro lidská práva, kdy došlo k jeho sekundární viktimizaci mj. rozsáhlým shromažďováním citlivých údajů o něm jako o stěžovateli (výpisy z jeho účtů atp.).

Se stipendisty Romea trénuje, jak rozpoznat nenávist na internetu. Romea je také součástí platformy INEACH (jedná i se sociálními sítěmi, z nichž většina sídlí v Irsku). Nejlépe se nyní spolupracuje s platformou TikTok.

Z praxe Romey je zřejmé, že jsou Romové i terčem proruské propagandy s cílem destabilizovat systém ČR. Dezinformace se šíří tam, kde není důvěra v systém. Již výskyt „trollů“ je proti pravidlům platform – jde o falešné účty, ale obtížně prokazatelné, někdy to je robot (vyžaduje to snahu platform to řešit). Platformy mají větší dopad, když nechají nenávistné příspěvky – funguje algoritmus, a tím získají více peněz.

Podle zástupců ČTÚ, PČR i Romey nyní lze řešit výskyt nenávistných projevů tak, že:

a) je lze nahlásit platformě (ty nesou odpovědnost, nikoli administrátor nebo stát, a navíc mají dle čl. 18 DSA platformy samy povinnost nahlášovat možné trestné činy) + po občanskoprávní stránce lze učinit oznámení na PČR. Většina platform má sídlo v Irsku, tudíž i kompetentní veřejný orgán je v Irsku.

b) Boj proti nenávistným projevům je řešen též využitím institutu důvěryhodných oznamovatelů.

c) U systémových rizik je řešení přímo v kompetenci Evropské komise, může sama iniciovat řízení.

Romea – hlavní doporučení:

- Přijmout zákon navazující na DSA, aby ČTÚ mohl adekvátně konat
- Cílená strategie státu – mj. proti extremismu, zahrnující monitoring a sběr dat, školení OČTŘ v rozpoznávání nenávistných projevů na internetu
- Korigování a moderace platform – investovat do kulturně kompetentní moderace schopné rozpoznávat kódovaný anticikanistický jazyk
- Veřejné instituce mají aktivně čelit anticikanismu (moderovat své diskuse)
- Podpora organizací občanské společnosti, aby mohly dělat důvěryhodné oznamovatele + realizovat dokumentaci nenávistných projevů – důležitá i podpora od státu;
- Osvěta a mediální gramotnost – vzdělávání v rámci školních osnov i přes organizace – kurzy, školení dětí a spol. Ale i ve vztahu k potencionálním pachatelům – zákony pro vás platí offline a platí i online.

d) Závěr jednání

Shoda členů/členek PS, že je zcela nutné řešit nenávist v online prostoru stejně jako v reálném světě. Návrh najít termín pro dojednání větší mediální spolupráce PS a PČR s Romeou mj. s cílem více propagovat pozici SD a více šířit osvětu o možnostech občanů a státu v boji proti nenávistným projevům. Příště bude informováno o vývoji monitorovací definice pro předsudečné násilí.

Zpracovala: PhDr. Martina Seidlová, tajemnice Pracovní skupiny pro bezpečnost

Za správnost: Bc. Milan Adam, předseda Pracovní skupiny pro bezpečnost